

IV

(Πληροφορίες)

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ, ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη βελτίωση του επιπέδου των βασικών δεξιοτήτων στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συνεργασίας για τα σχολεία για τον 21ο αιώνα

(2010/C 323/04)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ:

Τη σύσταση του 2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης ⁽¹⁾, στην οποία παρουσιάζεται το ευρωπαϊκό πλαίσιο οκτώ βασικών ικανοτήτων τις οποίες πρέπει να αναπτύξουν όλοι οι νέοι κατά την αρχική τους εκπαίδευση και κατάρτιση. Η απόκτηση βασικών δεξιοτήτων ⁽²⁾ όσον αφορά την ικανότητα ανάγνωσης, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες στο επίπεδο του σχολείου είναι θεμελιώδης για την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων στο σύνολο της δια βίου μάθησης. Οι δεξιότητες αυτές αναπτύσσονται καθ' όλη τη διαδικασία απόκτησης βασικών ικανοτήτων, καθώς οι μαθητές εργάζονται με όλο και περισσότερο σύνθετες πληροφορίες με ακρίβεια και κατανόηση, και έτσι αποκτούν ποιότητες όπως η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, κριτική σκέψη, ανάλυση πρωτοβουλιών και δημιουργικότητα.

ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΕΞΗΣ:

1. Η βελτίωση της ικανότητας ανάγνωσης αποτέλεσε έναν από τους δεκατρείς στόχους που καθορίστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010» του 2002. Αποτέλεσε επίσης ένα από τα πέντε επίπεδα αναφοράς μέσου όρου ευρωπαϊκών επιδόσεων («ευρωπαϊκά κριτήρια αξιολόγησης») που όρισε το Συμβούλιο το 2003: δηλαδή ότι, μέχρι το 2010, το ποσοστό ατόμων ηλικίας 15 ετών με χαμηλές επιδόσεις ανάγνωσης/κατανόησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να έχει μειωθεί τουλάχιστον κατά 20 % σε σύγκριση με το έτος 2000. Όσον αφορά τα μαθηματικά, τις θετικές επιστήμες και την τεχνολογία (MST), άλλο κριτήριο αξιολόγησης για το 2010 είναι να αυξηθεί κατά 15 % ο συνολικός αριθμός των πτυχιούχων στους κλάδους αυτούς.

2. Τον Μάρτιο του 2008, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανανέωσε την έκκλησή του προς τα κράτη μέλη για να μειωθεί σημαντικά ο

αριθμός των νέων που εξακολουθούν να μην έχουν ικανοποιητική ικανότητα ανάγνωσης και για να βελτιωθούν τα επίπεδα απόκτησης δεξιοτήτων των μαθητών που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών ή από μειονεκτούσες ομάδες ⁽³⁾.

3. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνερχομένων στο πλαίσιο του Συμβουλίου ⁽⁴⁾, τον Νοέμβριο του 2008, καθορίζεται ένα πρόγραμμα ευρωπαϊκής συνεργασίας στο σχολικό τομέα και επαναλαμβάνεται ότι η πρόοδος προς τους στόχους που τέθηκαν για την ικανότητα ανάγνωσης είναι ανεπαρκής. Το Συμβούλιο συμφώνησε ότι απαιτείται να εξασφαλιστεί και να βελτιωθεί η απόκτηση της ικανότητας ανάγνωσης και αριθμητισμού, ως ουσιαστών συνιστωσών των βασικών ικανοτήτων. Πολλά κράτη μέλη καλούνται να εστιάσουν τη συνεργασία τους στη βελτίωση του επιπέδου των γνώσεων γραμματισμού και αριθμητισμού καθώς και στην ενθάρρυνση της έφεσης των μαθητών στα MST.

4. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, το Μάιο 2009 σχετικά με ένα στρατηγικό πλαίσιο για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης («ΕΚ 2020») ⁽⁵⁾ αναφέρεται εκ νέου η σημασία του γραμματισμού και αριθμητισμού ως ουσιαστών στοιχείων των βασικών ικανοτήτων καθώς και η βελτίωση της ελκυστικότητας των μαθηματικών, των θετικών επιστημών και της τεχνολογίας. Το νέο κριτήριο αξιολόγησης που εγκρίθηκε από το Συμβούλιο βάσει του εν λόγω πλαισίου στοχεύει σε κατάλληλο επίπεδο βασικών δεξιοτήτων όσον αφορά την ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες, και απαιτεί έως το 2020, το ποσοστό των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες να είναι κατώτερο του 15 %.

5. Η κοινή έκθεση προόδου του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το 2010, σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2010» ⁽⁶⁾ τονίζει τη σπουδαιότητα της σύμπραξης μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και του κόσμου της εργασίας, ως μέσου ενίσχυσης των ικανοτήτων και

⁽¹⁾ Σύσταση 2006/962/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ΕΕ L 394 της 30.12.2006, σ. 10.

⁽²⁾ Για τους σκοπούς του παρόντος κειμένου, ως «βασικές δεξιότητες» νοούνται οι βασικές δεξιότητες στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες, όπως αναφέρεται στα νέα ευρωπαϊκά κριτήρια αξιολόγησης στο πλαίσιο του στρατηγικού πλαισίου 2020 για την εκπαίδευση και την κατάρτιση («ΕΚ 2020»).

⁽³⁾ Έγγρ. 7652/08, παράγραφος 15, σ. 10.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 319 της 13.12.2008.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 119 της 28.5.2009.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 117 της 6.5.2010.

εμβάθυνσης στην επαγγελματική ζωή και σταδιοδρομία. Εμπειρογνώμονες αναγνώρισαν ότι συνεργατικά σχέδια μεταξύ σχολείων, πανεπιστημίων και βιομηχανίας έχουν θετικό αντίκτυπο στη μάθηση των MST.

6. Πρόσφατα, κατά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου 2010, τα κράτη μέλη συμφώνησαν όσον αφορά το στόχο βελτίωσης των επιπέδων εκπαίδευσης στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για το 2020 για την απασχόληση και την ανάπτυξη «Ευρώπη 2020» ⁽¹⁾, στην οποία το θέμα των βασικών δεξιοτήτων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των προγραμμάτων τόσο της «έξυπνης ανάπτυξης» όσο και της «ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς» και συμβάλλει σε εμβληματικές πρωτοβουλίες όπως η «Ατζέντα για νέες δεξιότητες για νέες θέσεις εργασίας» και η «Ψηφιακή ατζέντα».

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ΟΤΙ:

1. Παρά τη γενική βελτίωση στις επιδόσεις της εκπαίδευσης και της κατάρτισης στην ΕΕ κατά την τελευταία δεκαετία, η πρόοδος για υλοποίηση των ευρωπαϊκών κριτηρίων αξιολόγησης που ορίστηκαν για το 2010 είναι ανεπαρκής. Πράγματι, οι δεξιότητες όσον αφορά την ανάγνωση και τα μαθηματικά των ατόμων ηλικίας 15 ετών στην Ευρώπη έχουν κατά μέσο όρο αποδυναμωθεί. Το ποσοστό των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις στην ικανότητα ανάγνωσης αυξήθηκε από 21,3 % το 2000 σε 24,1 % το 2006 ⁽²⁾, ενώ για τα μαθηματικά το ποσοστό αυξήθηκε από 20,2 % σε 24 % ⁽³⁾. Ο μέσος όρος των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις στα κράτη μέλη ανερχόταν στο 20,2 % το 2006 ⁽⁴⁾.
2. Υπάρχουν επίσης στοιχεία που υποδεικνύουν ότι οι επιδόσεις των μαθητών στις βασικές δεξιότητες επηρεάζεται από το κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον τους και το μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους. Σε όλα τα κράτη μέλη στα οποία υφίστανται συγκρίσιμα δεδομένα, οι επιδόσεις των μαθητών με μεταναστευτικό παρελθόν στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες είναι χαμηλότερες από τις επιδόσεις των μαθητών με εθνικότητα της χώρας υποδοχής ⁽⁵⁾.
3. Κατά τις τελευταίες δεκαετίες η Ευρώπη αντιμετώπισε αυξανόμενη ζήτηση για ειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό στα μαθηματικά, τις θετικές επιστήμες και την τεχνολογία. Μολονότι εκπληρώθηκε το αντίστοιχο ευρωπαϊκό κριτήριο αξιολόγησης για το 2010, οι ανάγκες στις οποίες αναφέρεται είναι ακόμη σημαντικές. Το γενικό ποσοστό αποφοίτησης σημείωσε άνοδο, σε μεγάλο βαθμό χάρη στην πληροφορική και τη διεύρυνση, ωστόσο η ανάπτυξη είναι κατά πολύ ασθενέστερη στα μαθηματικά, τη στατιστική και τη μηχανολογία, ενώ στη φυσική το ποσοστό σημείωσε πράγματι πτώση. Επιπλέον, οι φοιτητρίες εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται σε μεγάλο βαθμό στους κλάδους αυτούς ⁽⁶⁾.

4. Υπάρχουν πολλές πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη βελτίωση της ικανότητας ανάγνωσης εντός των κρατών μελών καθώς και μέτρα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο που έχουν σχεδιαστεί ώστε να βελτιώνουν τόσο τη γνώση των μαθηματικών και των θετικών επιστημών όσο και τις νοοτροπίες έναντι αυτών. Επιπλέον, κατά τα τελευταία έτη πολλά κράτη μέλη συμπεριέλαβαν στα θεματολόγια πολιτικής τους θέματα σχετικά με τη γνώση και τις νοοτροπίες έναντι των μαθηματικών και των θετικών επιστημών. Παρείχαν επίσης σημαντικούς πόρους για βελτίωση της εκπαίδευσης στις επιστήμες που αφορούν το σχολείο. Προγράμματα που επικεντρώνονται στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων από μικρή ηλικία καθώς και σε πιο εξατομικευμένη προσέγγιση της μάθησης, αναδύονται ως στρατηγική στις περισσότερες χώρες ⁽⁷⁾.

ΚΑΙ ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΕΞΗΣ:

Όσον αφορά συγκεκριμένα τα μαθηματικά, τις θετικές επιστήμες και την τεχνολογία:

1. Σε εργασίες για τα μαθηματικά, τις θετικές επιστήμες και την τεχνολογία (MST), στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, διαπιστώθηκε ότι καινοτόμες παιδαγωγικές μέθοδοι καθώς και καταλλήλως καταρτισμένοι δάσκαλοι μπορούν να βελτιώσουν τις νοοτροπίες και τις επιδόσεις των μαθητών έναντι των MST. Αυτό μπορεί με τη σειρά του να κατευθύνει περισσότερους μαθητές να ακολουθήσουν σπουδές σε αυτούς τους τομείς σε υψηλότερο επίπεδο και τελικά να οδηγήσει σε αύξηση του αριθμού των αποφοίτων στους κλάδους MST.
2. Η έκθεση της Επιτροπής «Η εκπαίδευση στον τομέα των θετικών επιστημών σήμερα: μια ανανεωμένη παιδαγωγική μέθοδος για το μέλλον της Ευρώπης» ⁽⁸⁾ του 2007 συνιστά μεγαλύτερη χρήση της επαγωγικής μάθησης βασιζόμενης στην επιστημονική εκπαίδευση, την άρση του αποκλεισμού των διδασκόντων θετικών επιστημών μέσω δικτύων, την απόδοση ιδιαίτερης προσοχής στις νοοτροπίες των κοριτσιών έναντι των μαθηματικών, των θετικών επιστημών και της τεχνολογίας, και άνοιγμα του σχολείου στην ευρύτερη κοινότητα.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ΟΤΙ:

1. Η απόκτηση βασικών δεξιοτήτων —τα θεμέλια για την ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων για όλους σε βάση διά βίου μάθησης— θα διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη βελτίωση της απασχολησιμότητας των πολιτών, την κοινωνική ένταξη και την προσωπική ολοκλήρωση. Απαιτείται προς τούτο δράση για την καταπολέμηση της εκπαιδευτικής μειονεξίας και του κοινωνικού αποκλεισμού.
2. Ένα καλό επίπεδο ικανοτήτων ανάγνωσης και αριθμητισμού μαζί με σταθερή κατανόηση των βασικών αρχών του φυσικού κόσμου και των θεμελιωδών επιστημονικών εννοιών, παρέχουν τη βάση για την απόκτηση των βασικών ικανοτήτων για τη δια βίου μάθηση και ως εκ τούτου πρέπει να επιδιώκονται από νεαρή ηλικία.

⁽¹⁾ Έγγρ. EUCO 7/10 της 26ης Μαρτίου 2010 και 13/10 της 17ης Ιουνίου 2010.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc34_en.htm

⁽³⁾ PISA 2006. (Βλ και PM περιλαμβάνονται στα ποσοστά για το 2006 αλλά όχι για το 2003).

⁽⁴⁾ Σημ.: Δεν υπάρχουν συγκρίσιμα στοιχεία για το 2000.

⁽⁵⁾ PISA 2006.

⁽⁶⁾ Βλ. «Πρόοδος που έχει σημειωθεί όσον αφορά τους στόχους της Λισσαβώνας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης: Δείκτες και σημεία αναφοράς — 2009», Κεφάλαιο III, σ. 97 σχετικά με τις ανισοροπίες όσον αφορά το φύλο ανάμεσα στους αποφοίτους MST.

⁽⁷⁾ Κοινή έκθεση προόδου ως προς τους στόχους της Λισσαβώνας [COM(2009) 640].

⁽⁸⁾ Καταρτίστηκε από ομάδα εμπειρογνώμων υψηλού επιπέδου στην επιστημονική εκπαίδευση, υπό την Προεδρία του ευρωβουλευτή Michel Rocard. Βλ. http://www.ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/report-rocard-on-science-education_en.pdf

3. Οι βασικές δεξιότητες όσον αφορά την ικανότητα ανάγνωσης και τα μαθηματικά αποτελούν επίσης δομικά στοιχεία των «μεταγνωστικών» ικανοτήτων: βοηθούν τα άτομα να έχουν πρόσβαση σε νέες γνώσεις και δεξιότητες, να τις αποκτούν, να τις επεξεργάζονται, να τις αφομοιώνουν και να τις μεταδίδουν, καθώς και να καθίστανται ικανά για αυτόνομη μάθηση.

4. Διεθνή δεδομένα, περιλαμβανομένων των ερευνών που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο των προγραμμάτων PISA και TIMSS, έχουν εντοπίσει θέματα συστημικού χαρακτήρα, όπως διαφορές μεταξύ σχολείων και διακυμάνσεις στο ιστορικό των μαθητών (για παράδειγμα λόγω κοινωνικοοικονομικών συνθηκών, του επιπέδου εκπαίδευσης των γονέων, της διαθεσιμότητας εξοπλισμού ΤΠΕ στο σπίτι, κλπ.) ως παράγοντες που επηρεάζουν την επίδοση στην ανάγνωση, τα μαθηματικά και τις φυσικές επιστήμες.

5. Τα προσόντα, οι ικανότητες και η δέσμευση των εκπαιδευτικών, των επικεφαλής των σχολείων και των εκπαιδευτών εκπαιδευτικών αποτελούν σημαντικούς παράγοντες στην επίτευξη εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων υψηλού επιπέδου. Ως εκ τούτου είναι απαραίτητο να παρέχεται στους εκπαιδευτικούς και τους διευθυντές σχολείων το υψηλότερο δυνατό πρότυπο αρχικής εκπαίδευσης, εισαγωγικής κατάρτισης και συνεχούς επαγγελματικής εξέλιξης, με τη βοήθεια των απαραίτητων εκπαιδευτικών και επαγγελματικών υπηρεσιών στήριξης.

6. Για την επίτευξη του νέου, φιλόδοξου κριτηρίου αξιολόγησης που τέθηκε στο στρατηγικό πλαίσιο «ΕΚ 2020» θα απαιτηθούν αποτελεσματικότερες εθνικές πρωτοβουλίες. Η οικονομική ύφεση, σε συνδυασμό με το δημογραφικό πρόβλημα, υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για βελτίωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό της αποτελεσματικότητας και της παροχής ίσων ευκαιριών στα συστήματα εκπαίδευσης με παράλληλη συνέχιση των αποδοτικών επενδύσεων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, ώστε να αντιμετωπισθούν οι τρέχουσες και οι μελλοντικές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις.

ΣΥΜΦΩΝΕΙ ΟΤΙ:

Κατά την εξέταση του πολύπλοκου ζητήματος για βελτίωση της ικανότητας ανάγνωσης και των MST, πρέπει να δοθεί προσοχή στα εξής:

1. Σχεδιασμός των προγραμμάτων σπουδών

Το ανωτέρω μπορεί να περιλαμβάνει θέματα όπως: απόκτηση των βασικών δεξιοτήτων από νεαρή ηλικία, σφαιρική προσέγγιση στην παιδεία που συνεπάγεται την ανάπτυξη όλων των ικανοτήτων κάθε παιδιού, τη χρήση νέων μεθόδων αξιολόγησης και τις συνέπειές τους στο πρόγραμμα σπουδών, τη χρήση καινοτόμων παιδαγωγικών προσεγγίσεων όπως την επαγωγική μάθηση βασισμένη στην επιστημονική εκπαίδευση (IBSE), τη μάθηση βασισμένη στην διερεύνηση του προβλήματος (PBL) στα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες, τη συνεχή προσοχή στην ικανότητα ανάγνωσης σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης αντί μόνον στην προσχολική και την πρωτοβάθμια φάση, και πιο εξατομικευμένη προσέγγιση της διδασκαλίας και της μάθησης.

2. Κίνητρα για βελτίωση της ικανότητας ανάγνωσης και των MST

Οι συνήθειες όσον αφορά το διάβασμα στο σπίτι (βιβλία, εφημερίδες, παιδικά βιβλία) καθώς και στο σχολείο, οι δραστηριότητες γραμματισμού από μικρή ηλικία πριν από την έναρξη της σχολικής φοίτησης, το διάβασμα και η νοοτροπία των ίδιων των γονέων, τα ενδιαφέροντα μαθητών, η αυτο-αποτελεσματικότητα και η δέσμευση σε δραστηριότητες ανάγνωσης τόσο εντός όσο και εκτός του σχολείου αποδείχθηκαν ότι έχουν καίριες επιπτώσεις στη βελτίωση του επιπέδου ανάγνωσης. Οι μέθοδοι διδασκαλίας θα πρέπει να αξιοποιούν καλύτερα τη φυσική περιέργεια των παιδιών στα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες από νεαρή ηλικία. Είναι σημαντικό να παρέχεται βοήθεια στα παιδιά ώστε να καθίστανται ικανά για αυτόνομη μάθηση βάσει κινήτρων, ο δε γραμματισμός και η χρήση μαθηματικών και επιστημονικών ικανοτήτων να καθίστανται μέρος της καθημερινότητάς τους.

3. Ο αντίκτυπος των νέων τεχνολογιών στις βασικές δεξιότητες και η χρησιμοποίησή τους στη μάθηση για απόκτηση αυτονομίας και διατήρηση των κινήτρων

Οι τεχνολογίες αυτές, όπως η εκτεταμένη χρήση του Διαδικτύου και των τεχνολογιών της κινητής τηλεφωνίας άλλαξαν τη φύση και την αντίληψη της ικανότητας ανάγνωσης τον 21ο αιώνα. Η επιρροή των νέων τεχνολογιών στις ικανότητες ανάγνωσης των παιδιών καθώς και στις ικανότητές τους στα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες θα πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά ώστε να εξασφαλίζονται οι κατάλληλες μέθοδοι εκμετάλλευσης αυτών των τεχνολογιών για νέες μορφές μάθησης.

4. Η παράμετρος της ισότητας των φύλων

Υπάρχουν διαφορές των φύλων όσον αφορά την ικανότητα ανάγνωσης, τα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες, τόσο όσον αφορά τις νοοτροπίες όσο και την επίδοση. Τα κορίτσια συχνά ενδιαφέρονται περισσότερο από τα αγόρια να διαβάσουν, και τα καταφέρνουν καλύτερα. Οι διαφορές των φύλων στις επιδόσεις στα MST δεν είναι τόσο σημαντικές όσο αυτές που αφορούν την ανάγνωση. Οι εκπαιδευτικές επιλογές εξακολουθούν να παραμένουν διαχωρισμένες ως προς το φύλο σε μεγάλο βαθμό. Τα αγόρια τείνουν να ενδιαφέρονται περισσότερο για περαιτέρω σπουδές και σταδιοδρομία στα MST από τα κορίτσια. Οι λόγοι στους οποίους οφείλονται οι τάσεις αυτές θα πρέπει να διερευνηθούν περαιτέρω και να προσδιοριστούν αποτελεσματικές στρατηγικές με σκοπό τη μείωση του χάσματος μεταξύ των φύλων τόσο σε ό,τι αφορά τις επιδόσεις όσο και σε ό,τι αφορά τις νοοτροπίες⁽¹⁾.

5. Η φύση της σχέσης μεταξύ του παρελθόντος του μαθητή (τόσο όσον αφορά τις κοινωνικο-οικονομικές πτυχές όσο και τις πολιτιστικές) και του επιπέδου κατοχής βασικών δεξιοτήτων

Μαθητές με μειονεκτικό κοινωνικο-οικονομικό ιστορικό ή/και που προέρχονται από οικογένεια μεταναστών, ιδίως αυτοί που ομιλούν διαφορετική γλώσσα από τη γλώσσα της χώρας υποδοχής, είναι πολύ πιθανότερο να έχουν χειρότερες σχολικές επιδόσεις. Ο αντίκτυπος του κοινωνικού προφίλ των μαθητών και των οικογενειών τους φαίνεται να είναι μεγαλύτερος στα σχολεία όπου υπάρχουν περισσότεροι μειονεκτούντες μαθητές⁽²⁾.

⁽¹⁾ Βλ. «Οι διαφορές των φύλων στα εκπαιδευτικά αποτελέσματα: μελέτη για τα ληφθέντα μέτρα και η σημερινή κατάσταση στην Ευρώπη» (Euridyce, 2010).

⁽²⁾ PISA 2006 (OECD, 2007), *Messages from PISA 2000* (ΟΟΣΑ, 2004).

6. Εκπαιδευτές και εκπαιδευτές εκπαιδευτικών

Η αρχική εκπαίδευση των εκπαιδευτικών, η εισαγωγική κατάρτιση και η συνεχής επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών θα πρέπει να επικεντρώνονται στην ανάπτυξη και την πρακτική των απαιτούμενων ικανοτήτων ώστε να καθίσταται δυνατόν σε εκπαιδευτές οποιουδήποτε θέματος να ενισχύουν την απόκτηση βασικών δεξιοτήτων (ειδικότερα της ικανότητας ανάγνωσης) τόσο σε πρωτοβάθμιο όσο και σε δευτεροβάθμιο επίπεδο. Επίσης, για την αντιμετώπιση ελλειμμάτων όσον αφορά τα προσόντα, θα πρέπει να δίδεται μεγαλύτερη έμφαση στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό αντικείμενο όσων ειδικεύονται στην διδασκαλία βασικών δεξιοτήτων (ειδικότερα των MST). Η ενθάρρυνση της δικτύωσης μεταξύ εκπαιδευτικών MST και σύνδεσης της παιδείας στα MST με την ερευνητική και την επιστημονική κοινότητα καθώς και με τον κόσμο της εργασίας μπορεί επίσης να αποδειχθεί χρήσιμη. Τέλος, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την αντιμετώπιση της γενικής ανισορροπίας στο εκπαιδευτικό επάγγελμα, καθιστώντας την εκπαιδευτική σταδιοδρομία πιο ελκυστική στους άνδρες, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι μαθητές θα διαθέτουν πρότυπα και των δύο φύλων.

7. Σχολική δεοντολογία και χαρακτηριστικά

Το ανωτέρω περιλαμβάνει έμφαση στη διδασκαλία ανάγνωσης, στην καινοτομία στη διδασκαλία και την μάθηση, στην ποιότητα της σχολικής ζωής καθώς και τη γεωγραφική θέση του σχολείου, του μέγεθος και το άνοιγμα του σχολείου προς το περιβάλλον εκτός του σχολείου, σε συνεργασία με τους γονείς και με ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων.

ΩΣ ΕΚ ΤΟΥΤΟΥ, ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

1. Να θεσπίσουν ή να αναπτύξουν περαιτέρω εθνική στρατηγική προσέγγιση για βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών στην ικανότητα ανάγνωσης, στα μαθηματικά και τις θετικές επιστήμες, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή σε μαθητές με μειονεκτικό κοινωνικο-οικονομικό ιστορικό.
2. Να αναλύσουν και να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων προσεγγίσεων σε εθνικό επίπεδο με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη μιας βάσης τεκμηρίωσης για χάραξη πολιτικής.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

1. Να συστήσει ομάδα εμπειρογνομόνων υψηλού επιπέδου, η οποία θα πρέπει να αναλύει τις υφιστάμενες έρευνες, μελέτες και διεθνείς εκδόσεις σχετικά με την ικανότητα ανάγνωσης που επικεντρώνεται στα ζητήματα που αναφέρονται στα παρόντα

πρακτικά. Η εν λόγω ομάδα θα πρέπει να εξετάσει τους πλέον ουσιαστικούς και αποτελεσματικούς τρόπους στήριξης της ικανότητας ανάγνωσης καθόλη τη διάρκεια μάθησης και, με βάση τα παραδείγματα ορθής πολιτικής, θα πρέπει να συναγάγει συμπεράσματα και να προβεί σε προτάσεις με σκοπό την υποστήριξη της πολιτικής των κρατών μελών, μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2012.

2. Ως συνέχεια των εργασιών της ομάδας MST στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού, να θεσπίσει θεματική ομάδα εργασίας απαρτιζόμενη από ιδύνοντες χάραξης πολιτικής και εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη, με σκοπό την υποστήριξη της προόδου προς το νέο κριτήριο αξιολόγησης «ET2020».
3. Να διευκολύνει την εκμάθηση μεταξύ ομοτίμων και τον εντοπισμό και τη διάδοση ορθών πρακτικών μεταξύ κρατών μελών στον τομέα της επίτευξης βασικών δεξιοτήτων και να υποβάλλει έκθεση για τη σημειωθείσα πρόοδος προς το κριτήριο αξιολόγησης «ET2020».

ΚΑΙ ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Να διασφαλίσουν ότι οι συνεδριάσεις Γενικών Διευθυντών, αρμόδιων για την σχολική εκπαίδευση πραγματοποιούνται όταν χρειάζεται, προκειμένου να σημειώνουν την επιτευχθείσα πρόοδο στην ευρωπαϊκή πολιτική συνεργασίας σχετικά με σχολικά ζητήματα, να ενημερώνουν τους αρμόδιους στον σχεδιασμό των εθνικών πολιτικών και να συζητούν όσον αφορά τις προτεραιότητες για μελλοντικές εργασίες σε επίπεδο ΕΕ σε αυτόν τον τομέα, και ότι τα αποτελέσματα αυτών των συζητήσεων διαδίδονται ευρέως σε όλους τους ενδιαφερομένους και, όταν χρειάζεται, συζητούνται σε υπουργικό επίπεδο.
2. Να προωθήσουν τις ευκαιρίες ανάπτυξης κοινών πιλοτικών σχεδίων μεταξύ κρατών μελών με σκοπό τη βελτίωση των βασικών δεξιοτήτων για όλους τους νέους μέσω καινοτόμων προσεγγίσεων. Τα σχέδια θα είναι οργανωμένα σε εθελοντική βάση σύμφωνα με κοινώς συμφωνημένα κριτήρια, θα υπόκεινται σε κοινή αξιολόγηση, και θα χρησιμοποιούν υφιστάμενα μέσα της ΕΕ.
3. Να αξιοποιήσουν όλα τα διαθέσιμα μέσα —λ.χ. την ανοικτή μέθοδο συντονισμού, το πρόγραμμα «δια βίου εκπαίδευση και κατάρτιση», το 7ο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη και, σε συνάρτηση με τις εθνικές προτεραιότητες, το Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό Ταμείο— για την προαγωγή των προαναφερομένων στόχων.